

- N.B :** 1. **All** questions are **compulsory**.
2. **All** questions carry **equal** marks.

1. Describe the causes of decline of artiginal industry in the nineteenth century.

OR

Trace the growth of Jute industry in Kolkata.

2. Discuss various forms of wage discrimination practiced at work place in pre-independant era.

OR

Give an account of housing condition of labour in Mumbai during period of your study.

3. Explain the pattern of recruitment of labour in pre-independent India.

OR

Throw light on problems faced by women labour in textile industry.

4. Critically assess major strikes in Mumbai in post-independent era.

OR

Write a detailed note on changing role of business in the era of globalisation.

(मराठी रूपांतर)

[२ तास]

[एकूण गुण : ६०]

सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. एकोणिसाव्या शतकातील कारागिरी उद्योगांच्या व्हासाची कारणे सांगा.
किंवा
कोलकाता येथील ताग उद्योगाच्या विकासाचा मागोवा घ्या.
२. स्वातंत्र्यपूर्व काळात कामाच्या ठिकाणी होणाऱ्या वेतन विषमतेच्या विविध प्रकाराची चर्चा करा.
किंवा
तुमच्या अभ्यासाच्या काळातील कामगारांच्या निवासाच्या परिस्थितीचा आढावा घ्या.
३. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील कामगार भरतीच्या प्रकाराची माहिती द्या.
किंवा
कापड गिरण्यांमधील महिला कामगारांच्या विविध समस्यांवर प्रकाश टाका.
४. स्वातंत्र्योत्तर काळातील मुंबईतील प्रमुख संपाचे टिकात्मक विश्लेषण करा.
किंवा
जागतिकीकरणाच्या काळातील उद्योगधंधांच्या बदलत्या भूमिकेवर सविस्तर टिप लिहा.
